

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **nezl. J. Á.**, zastoupeného J. Á., nar. X, bytem tamtéž, jakožto zákonným zástupcem, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.12.2015, sp. zn. SZ/2743/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/33117/15/9S-MSK, **o příspěvku na péči,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí **s e z r u š u j e** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 11.12.2015, sp. zn. SZ/2743/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/33117/15/9S-MSK žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě ze dne 27.7.2015 č.j. 395501/2015/OO, jímž zamítlo návrh na změnu výše příspěvku na péči poskytovaného žalobci a zároveň bylo rozhodnuto, že žalobci bude poskytován tento příspěvek v původní výši 3.000,- Kč měsíčně zvýšený

podle ust. § 11 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., v platném znění o 2.000,- Kč za kalendářní měsíc. Žalovaný jakožto odvolací orgán dospěl k závěru na základě posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 24.11.2015, že žalobce není osobou do 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 písm. d), c) nebo b) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné osoby ve stupni IV., III. nebo II., ale jde o osobu do 18 let věku, která se podle ust. § 8 odst. 1 písm. a) téhož zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost).

Zákonný zástupce nezletilého žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, ve které nesouhlasil s posudkem posudkové komise MPSV ČR, podle kterého nezletilý žalobce nezvládá tři základní životní potřeby a to potřebu orientace, výkonu fyziologické potřeby a osobní aktivity. Nebylo přihlédnuto k předchozímu šetření ze dne 27.7.2015 a ke dřívějšímu uznání nezvládání základních životních potřeb žalobcem – orientace, komunikace a výkon fyziologické potřeby. Zákonný zástupce poukázal na to, že během půl roku nedošlo k výraznému zlepšení u nezletilého v oblasti komunikace. Žalobce není schopen komunikovat mluvenou srozumitelnou řečí, vyjadřuje se někdy velmi nesrozumitelně a v řeči se hodně zadržává, často mu není rozumět. Podle zákonného zástupce se komunikace žalobce za dobu posuzování nijak nezměnila. V této souvislosti odkázal na posudky logopedie, psychologie a pedagogického centra. Zákonný zástupce nezletilého žalobce proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 11.12.2015, sp. zn. SZ/2743/2014/4S-MSK, č.j. MPSV-UM/33117/15/9S-MSK, připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího a připojeným správním spisem Úřadu práce České republiky, krajská pobočka v Ostravě sp. zn. SZ/302256/2012/AIS-SSL a po té dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě krajský soud zjistil, že dne 23.3.2015 podal zákonný zástupce nezletilého žalobce návrh za změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 15.4.2015 byl sepsán záznam ze sociálního šetření provedeného u nezletilého žalobce předchozího dne, tj. 14.4.2015. V něm se co do schopnosti zvládání základní životní potřeby komunikace uvádí, že nezletilý žalobce velmi špatně hovoří, zadržává se, velmi těžce se vyjadřuje a navštěvuje logopedii. Dne 6.5.2015 byl vypracován posudek posudkového lékaře OSSZ Ostrava, v němž se uvádí, že v případě žalobce se jedná o středně těžkou mentální retardaci, syndrom ADHD a vývojovou poruchu řeči. Mimo jiné v tomto posudku je uvedeno, že jeho řeči je dyslalická a hůře srozumitelná. Podle tohoto posudku nezletilý potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základních životních potřebách orientace, komunikace a

výkonu fyziologické potřeby. Na tomto závěru setrval posudkový lékař OSSZ Ostrava i ve svém vyjádření k námitkám zákonného zástupce nezletilého žalobce ze dne 15.7.2015. Na to Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě vydal rozhodnutí ze dne 27.7.2015, kterým návrh za změnu výše příspěvku na péči zamítl s tím, že tento příspěvek bude poskytován v původní výši 3.000,- Kč měsíčně a nárok na měsíční zvýšení tohoto příspěvku podle § 11 odst. 3 zákona o sociálních službách ve výši 2.000,- Kč zůstává beze změn. Součástí správního spisu je protokol o jednání sepsaný před správním orgánem I. stupně dne 19.8.2015 o podání odvolání zákonného zástupce nezletilého žalobce, o kterém rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 11.12.2015.

Součástí správního spisu žalovaného je posudek posudkové komise MPSV ČR ze dne 24.11.2015. Z přílohy k protokolu o jednání této komise a ze samotného posudku krajský soud zjistil, že při jeho vypracování vycházela posudková komise z posudkového spisu OSSZ Ostrava, zdravotní dokumentace nezletilého žalobce vedené praktickým ošetřujícím lékařem MUDr. H. A., sociálního šetření ze dne 14.4.2015 a zdravotní dokumentace doložené zákonným zástupcem nezletilého žalobce. Z protokolu je zjištělé, že při jednání posudkové komise nebyl přítomen ani nezletilý žalobce ani jeho zákonný zástupce. V diagnostickém souhrnu zdravotního postižení nezletilého žalobce se uvádí horní hranice střední mentální retardace, ADHD syndrom a vývojová porucha řeči. V posudku se citují lékařské nálezy a to praktické lékařky ze dne 22.12.2014 včetně toho, že jde o chlapce s opožděným psychomotorickým vývojem v řečové složce. Z psychiatrického nálezu MUDr. F. ze dne 24.6.2015 se mimo jiné uvádí: „psychomotorický vývoj opožděn, nejvíce ve složce řeči (chyběla stimulace)“. Dále je v tomto nálezu uvedeno, že nezletilý na otázky odpovídá přiléhavě, obsahově chudě, výslovnost dyslalická, chvílemi zadržávání balbuties, horší porozumění, agramatismy. V posudku je dále citováno sociální šetření ze dne 14.4.2015, v němž se uvádí mimo jiné, že nezletilý se zadržává při řeči, těžce se vyjadřuje a navštěvuje logopedii. Následuje posudkové hodnocení, v němž co do zvládání základní životní potřeby komunikace se uvádí: „chlapec je verbálně komunikativní...PK MPSV ČR nehodnotí jako nezvládanou potřebu komunikaci, ale hodnotí jako nezvládanou potřebu osobní aktivity...“. Závěr posudku posudkové komise MPSV ČR byl takový, že nezletilý žalobce nezvládá tři základní životní potřeby a to orientaci, výkon fyziologické potřeby a osobní aktivity. Je tedy nadále osobou, která je podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. o sociálních službách, považována za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni I. (lehká závislost).

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011), osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

- a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři základní životní potřeby,
- b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat čtyři nebo pět základních životních potřeb,
- c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat šest nebo sedm základních životních potřeb,
- d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého

zdravotního stavu není schopna zvládat osm nebo devět základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holiť se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Podle ustanovení § 1 odst. 4 vyhl. č. 505/2006 Sb. za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu.

V rámci odvolacího řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné správní rozhodnutí ze dne 11.12.2015 doplnil žalovaný dokazování posudkem od posudkové komise MPSV ČR, který byl vypracován dne 24.11.2015. Tento posudek byl vzat jako stěžejní důkaz pro odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Posudek

obsahuje přehled zdravotnické dokumentace žalobce, ze které posudková komise vycházela a diagnózu onemocnění nezletilého žalobce – horní hranice střední mentální retardace, ADHD syndrom a vývojová porucha řeči. Zatímco v průběhu správního řízení při stejném diagnostickém souhrnu onemocnění žalobce hodnotil posudkový lékař OSSZ Ostrava jako nezvládané základní životní potřeby nezletilého žalobce, tj. orientaci, komunikaci a výkon fyziologické potřeby, posudková komise hodnotila rovněž, že nezletilý žalobce nezvládá tři základní životní potřeby, avšak neuznala nezvládání základní životní potřeby komunikace a oproti posudku OSSZ Ostrava hodnotila jako nezvládanou potřebu osobní aktivity. Podstatným a jediným žalobním bodem bylo to, že zákonný zástupce nesouhlasil se závěrem posudkové komise, že žalobce zvládá základní životní potřebu komunikace. Po zhodnocení listinných důkazů shora uvedených dospěl krajský soud k závěru, že tato žalobní námitka je důvodná a to proto, že posudek posudkové komise ze dne 24.11.2015 je v části hodnocení namítané základní životní potřeby zcela nepřesvědčivý a co důvodů neúplný. Posudková komise totiž v části posudku, v níž uvádí samotné posudkové hodnocení, uvedla pouze, že „chlapec je verbálně komunikativní a že jako nezvládanou potřebu nehodnotí komunikaci“. Takový závěr ovšem učinila, aniž by blíže odůvodnila své odlišné stanovisko od posudkového lékaře OSSZ Ostrava a aniž by se blíže vyjádřila k jednotlivým lékařským nálezům, které sama ve svém posudku cituje. Jak již totiž bylo shora uvedeno podle nálezu praktické lékařky ze dne 22.12.2014 jde u nezletilého žalobce o opožděný psychomotorický vývoj v řečové složce, dle psychiatrického nálezu MUDr. F. ze dne 24.6.2015 se uvádí opožděný psychomotorický vývoj nejvíce ve složce řeči, dyslalická výslovnost a zadržávání charakteru balbuites a podle sociálního šetření ze dne 14.4.2015 nezletilý se zadržává při řeči, těžce se vyjadřuje a navštěvuje logopedii. Při ústním jednání krajského soudu zákonný zástupce nezletilého žalobce setrval na tom, že nezletilý nezvládá základní životní potřebu komunikace. On jako jeho otec mu v jeho 11 letech nerozumí, stejně tak způsobu vyjadřování nezletilého nerozumí ani třetí osoby. Zákonný zástupce nezletilého žalobce krajskému soudu předložil záznam ordinace klinického logopeda Mgr. D.M. ze dne 11.4.2016, v němž se mimo uvádí, že v řeči nezletilého žalobce se projevuje mnohočetná dyslalie, jeho řeč je místy nesrozumitelná, malý čelistní úhel, verbální dyspraxie, nedostatečný pohyb mimického svalstva, narušení koordinace mluvidel a jazyka, koordinační obtíže. Shora uvedené informace tedy minimálně vzbuzují pochybnosti o přesvědčivosti závěru posudkové komise o zvládání základní životní potřeby komunikace žalobcem, která předpokládá podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. pod písm. c) mimo jiné schopnost osoby dorozumět se a porozumět a to srozumitelnou řečí.

Se zřetelem k ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, krajský soud neměl možnost v této právní věci vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, jehož úkolem by bylo dodatečně podrobně odůvodnit základní žalobní námitku, co do zvládání základní životní potřeby nezletilého žalobce - komunikace.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Žalovaný v dalším řízení bude povinen odstranit vady řízení, které spočívají v neúplnosti a tím i nepřesvědčivosti posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 24.11.2015.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci úspěšný žalobce se práva náhrady nákladů řízení výslovně vzdal (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava dne 19. 5. 2016

JUDr. Petr Indráček
samosoudce